

PRAKTIJKVOORBEELD

“Heel het proces rond onderwijsloopbaanbegeleiding is gestart vanuit de samensmelting met de twee andere scholen. Dat zorgde er namelijk voor dat we moesten zoeken naar een gemeenschappelijke basis om richting te geven aan de toekomst”

1 Onze school

Onze school is een secundaire school in Oudenaarde, wat eerder een stedelijke context is. Een aantal jaar geleden zijn wij samengesmolten met nog twee andere scholen. We hebben ongeveer 1 650 leerlingen. Volgens de GOK-indicatoren krijgen 507 leerlingen een schooltoelage.

2 Aan de slag

2.1 Het startschot

Heel het proces rond onderwijsloopbaanbegeleiding is gestart vanuit de samensmelting met de twee andere scholen. Dat zorgde er namelijk voor dat we moesten zoeken naar een gemeenschappelijke basis om richting te geven aan de toekomst. We analyseerden wat de sterke en zwakke aspecten van onze onderwijsloopbaanbegeleiding waren. Wat sterk was hebben we bewaard. Vandaaruit zijn we gaan verder werken. Om te beginnen hebben we ervoor gezorgd dat onze leerlingen zo goed mogelijk geïnformeerd werden over alle mogelijkheden binnen de eigen school. De samenvoeging van drie scholen zorgde immers voor een ruimer studieaanbod, waardoor de leerlingen meer keuzemogelijkheden hebben binnen de school.

2.1.1 Folder

Onze school heeft als slogan ‘**accent op élk talent**’. We ontwikkelden een toegankelijke folder waarin we uitleggen wat de leerlingen en hun ouders van onze school kunnen verwachten.

2.1.2 Bezoekdag en infoavond

Leerlingen van het zesde leerjaar kunnen bij ons een dag op bezoek komen om kennis te maken met onze school. Aansluitend organiseren we een infoavond voor geïnteresseerde ouders.

2.1.3 Intake

Bij de inschrijving van nieuwe leerlingen hoort een intakegesprek. Daar is altijd een leerlingenbegeleider bij, die met de leerling en de ouders bespreekt waarom ze voor onze school kiezen.

2.2 Naar de tweede graad

Voor leerlingen die naar de tweede graad gaan, ontwikkelden we de folder 'op weg met je talent'. Daarin beschrijven we stap voor stap welke studierichtingen we aanbieden in de tweede graad en welke acties we ondernemen opdat de leerlingen een weldoordachte studiekeuze zouden maken:

- Er is een verkennend gesprek met de ouders tijdens het oudercontact na de kerstexamens.
- Op een bepaald moment vullen de leerlingen een bundel in met betrekking tot de studiekeuze. Deze bundel is een aangepaste versie van het werkboekje van het CLB, waardoor de opdrachten beter aansluiten bij de noden van onze leerlingen.
- De leerlingen voeren geregeld een gesprek met hun klastitularis, waarbij ze samen reflecteren over de studiekeuze.
- We geven de leerlingen de kans om te 'vlinderen'. We laten hen drie mogelijke studierichtingen opgeven die voor hen in aanmerking zouden kunnen komen. Daarna verkennen ze een hele dag lang twee van de drie keuzes.
- Op het einde van het schooljaar legt de leerling zijn definitieve keuze vast. Die bespreken we op de klassenraad, waarna we een advies formuleren.

2.3 Naar de derde graad

Ook in de tweede graad organiseren we **reflectiegesprekken** met de klastitularis. Verder nodigen we leerlingen van de derde graad uit om te getuigen over de studierichting die zij volgen.

De aanpak varieert naargelang het studiedomein. We vinden het zeer belangrijk dat het studiekeuzeproces aansluit bij de noden van de leerlingen. We streven ernaar dat de leerlingen een weloverwogen keuze kunnen maken. Het leerplan van de derde graad bevat namelijk **veel stages**, waardoor leerlingen soms pas tijdens hun stage goed beseffen wat de gekozen studierichting precies inhoudt. Door de leerlingen goed te begeleiden in hun keuzeproces proberen we dat te voorkomen.

2.4 Naar het hoger onderwijs of de arbeidsmarkt

We zetten ook in op de overstap naar het hoger onderwijs en de arbeidsmarkt. Dat doen we aan de hand van de folder 'succes met je talent'.

Doorheen het schooljaar ondernemen we een aantal stappen. De initiatieven variëren naargelang de gekozen studierichting en zijn afhankelijk van de noden van de leerlingen:

“Ons proces rond studiekeuze is opgebouwd rond de studiekeuzetaken en we vinden het belangrijk dat alle fasen van dit model doorlopen werden”

- We gaan met de leerlingen naar de SID-in beurs, waar ze kunnen kennismaken met de verschillende studierichtingen uit het hoger onderwijs. We bereiden dit bezoek voor met behulp van de website www.onderwijskiezer.be en de tests die daar te vinden zijn.
- We bouwen het proces van de studiekeuze op rond de studiekeuzetaken van Germeijs & Verschueren. We vinden het belangrijk dat de leerlingen alle fasen van dat model doorlopen.
- In samenwerking met de VDAB bieden we vanaf februari **workshops solliciteren** aan.
- We motiveren onze leerlingen om zo veel mogelijk openlesdagen en infomomenten bij te wonen van verschillende hogescholen en universiteiten.
- We laten oud-leerlingen aan het woord om te spreken over hun ervaringen met verder studeren.
- Op het einde van het schooljaar moeten de leerlingen een definitieve keuze meedelen die we bespreken op de klassenraad.

2.5 Initiatieven voor alle studie jaren

We hechten veel belang aan het persoonlijk contact met onze leerlingen. Wij zetten daarom sterk in op de **titularis-leerlingrelatie** door reflectiegesprekken die de leerlingen met hun klastitularis voeren. We hebben hierbij ook voldoende aandacht voor het welbevinden van de leerlingen. Leerlingen bereiden deze gesprekken op voorhand voor en formuleren na afloop ervan doelstellingen waaraan ze willen werken. Het eigenaarschap van deze gesprekken ligt bij de klastitularissen.

“Tijdens deze momenten kunnen de leerlingen in een andere studierichting lessen meevolgen en kijken of het eventueel iets voor hen is”

Daarnaast bieden we de leerlingen die zich niet thuis voelen in een bepaalde studierichting, **snuffelstages** aan. Tijdens deze momenten kunnen de leerlingen in een andere studierichting lessen meevolgen en kijken of het eventueel iets voor hen is. Dat gebeurt altijd in overleg met de vakleerkrachten van beide studierichtingen. Zo kunnen leerlingen tijdens het schooljaar eventueel kennis maken met andere richtingen. Wanneer een traject moeilijk blijft lopen, proberen wij de leerlingen en hun ouders ook te informeren over andere mogelijkheden binnen het onderwijs, zoals deeltijds onderwijs of de examencommissie.

We vinden het erg belangrijk om de **ouders** te **betrekken** bij het studiekeuzeproces van hun kind. Daarom praten wij tijdens het oudercontact ook over de studiekeuze en waar hun kind staat in het keuzeproces. Door hen de folders mee te geven met de stappen die we ondernemen doorheen het schooljaar informeren we hen over het traject dat we met hun kind doorlopen.

Tot slot willen we als school **heel laagdrempelig** zijn naar de onderwijsloopbaanbegeleiding van onze leerlingen. Een aantal vaste leerlingenbegeleiders ondersteunen de leerlingen die met vragen worstelen. Ook rond leerlingenbegeleiding hebben we een folder waarin we uitleggen wat ‘het kompas’ doet en waarvoor de leerlingen bij hen terecht kunnen.

3 Knelpunten onderweg

Ondanks de vele initiatieven maken sommige leerlingen toch nog een ondoordachte keuze. Dat gebeurt vaker bij leerlingen die gedurende het schooljaar vanuit een andere school in onze school instromen. Bij deze leerlingen is het moeilijker om goed te peilen naar hun interesses en voorkennis, om op die manier een goede keuze te helpen maken.

Daarnaast merken we dat ouders soms **vooroordelen** hebben ten aanzien van bepaalde studierichtingen. Het is niet eenvoudig om hiermee om te gaan. We proberen de vooroordelen te weerleggen door de ouders voldoende informatie aan te bieden, zodat ze een beter zicht krijgen op wat een studierichting effectief inhoudt en welke toekomstmogelijkheden de richting biedt.

4 Hoe verder?

We willen blijven inzetten op het welbevinden van leerlingen. Alles wat we doen willen we hierbij laten aansluiten. Dit is voor ons het uitgangspunt van waaruit we verder willen evolueren.

Daarnaast willen we ervoor zorgen dat leerlingen gemotiveerd blijven, ook als ze een verkeerde studiekeuze maakten. Door daarop in te zetten hopen we de **ongekwalificeerde uitstroom** van leerlingen zo veel mogelijk te **beperken**.

